

Amendement Walstroom

De raad van de gemeente Oss, in vergadering bijeen op 12 november 2020,

Constaterende dat:

- Het college op heldere wijze in kaart heeft gebracht wat er nodig is om bij afmeerplaatsen voor binnenvaartschepen in Oss walstroom aan te leggen.¹

Overwegende dat:

- De gemeente Oss het schone luchtakkoord ondertekent.
- Walstroom ervoor zorgt dat schippers geen dieselgeneratoren meer hoeven te gebruiken.
- Dieselgeneratoren geluid- en stankoverlast, luchtvervuiling en CO2 uitstoot veroorzaken.
- Dieselgeneratoren gebruik maken van niet-hernieuwbare energie.
- Het doel van de regionale energiestrategie is om CO2-uitstoot te verminderen.
- De gemeente Oss de ambitie heeft om klimaatneutraal te worden.

Draagt het college op:

- Dit jaar nog een start te maken met de aanleg van 3 walstroompunten.
- Een plan te maken om net zoals in de haven van Rotterdam een generatorverbod in te stellen voor binnenvaartschepen bij openbare ligplaatsen en uit te zoeken hoeveel walstroompunten hiervoor nodig zijn. In kaart te brengen wat hiervan de kosten zijn.
- Dit plan opiniërend en ter besluitvorming aan de gemeenteraad voor te leggen in het najaar van 2021.
- In de stuurgroep van het Schone Lucht Akkoord het gebruik van walstroom als concreet voorbeeld uit te dragen.

Besluit:

- De kosten te dekken door de vrijval uit het programma energietransitie te verminderen met 50.000 euro.

Namens de fractie van GroenLinks,
Ester Bos

Namens de fractie van SP
Adrie Geerts

Namens de fractie van PvdA,
Iris van Dinther

¹ Zie bijlage: raadsinformatiebrief Vragen met betrekking tot walstroom, naar aanleiding van de commissievergadering van 12 september 2019.

Bijlage: raadsinformatiebrief Vragen met betrekking tot walstroom, naar aanleiding van de commissievergadering van 12 september 2019.

Aan de Adviescommissie Ruimte

Bestuurszaken

Raadhuisklaan 2, Oss

Telefoon 14 0412

Fax [0412] 64 26 05

E-mail gemeente@oss.nl

www.oss.nl

Postbus 5

5340 BA Oss

Wilt u bij uw reactie de

datum van deze brief en

Datum

Ons kenmerk

Behandeld door

Doorkiesnummer

16 april 2020

DMS4133577

R.J.J. van Wijlick

14 0412

Onderwerp

Vragen met betrekking tot walstroom, naar
aanleiding van de commissievergadering 12
september 2019

(nummer 19-069)

Pagina 1 van 4

Tijdens de commissievergadering van 12 september 2019 heeft u vragen gesteld betreffende de beheerplannen havens. In deze brief beantwoord ik de volgende toezegging.

Toezegging:

Er komt een kostenbaten analyse over walstroom. Voor zowel de nieuwe aanlegplekken bij de haven als voor de recreatiehavens.

Antwoord:

Scope

Het doel van walstroom is verminderen van de uitstoot van schadelijke stoffen en verminderen van geluidsoverlast. Dit door stroom te leveren via een walstroom voorziening, in plaats van aggregaten aan boord van schepen.

Afmeerplaatsen en havens

In 2020 leggen we één nieuwe afmeerplaats aan. Dan zijn er totaal 6 afmeerplaatsen voor binnenvaartschepen. Daarnaast hebben we één recreatieve haven waar gemeente eigenaar en beheerder is. De andere recreatieve havens zijn van particulieren.

Technisch zijn er geen belemmeringen om in de gemeentelijke havens en afmeerplaatsen walstroom aan te leggen.

Walstroom voorziening

De netbeheerder zorgt voor de aansluiting (stroomkabel) op het elektriciteitsnet.

De gemeente regelt de aanleg en beheer van de walstroom voorziening.

Het energiebedrijf levert de elektriciteit, mogelijk van duurzame energiebronnen (groene stroom).

De schipper betaalt aan de gemeente voor het verbruik van elektriciteit. De gemeente betaalt aan de energieleverancier voor het totaalverbruik van de betreffende walstroom voorziening.

Gebruik walstroom

Het is lastig een inschatting te maken van de mate van gebruik van walstroom. De volgende zaken spelen een rol.

- Walstroom is alleen voor huishoudelijk gebruik.
- Het gebruik van de afmeerplaatsen en recreatieve havens houden we niet bij.
- De schepen gebruiken nu aggregaten voor elektriciteit, als ze afgemeerd liggen.
- Schippers kiezen zelf of ze gebruik gaan maken van walstroom.
- Schepen moeten geschikt zijn of geschikt gemaakt worden voor gebruik van walstroom. Er is geen informatie hoeveel van de schepen geschikt zijn voor gebruik van walstroom.
- De energieprijis. De gemeente kan een toeslag aan de energieprijis toevoegen.
- De bereikbaarheid en het gemak van de walstroom voorziening.
- Bestaande walstroom voorzieningen, waaronder proefopstellingen, zijn om verschillende redenen en afwegingen aangelegd. Er zijn beperkt ervaringscijfers en onderzoek naar behoefte en gebruik van walstroom.

Kosten

De gemeente betaalt de kosten voor de aansluiting en de voorziening. Naast de eenmalige kosten voor aanleg, zijn dit ook de kosten voor beheer en exploitatie. De totale kosten zijn afhankelijk van:

- het aantal walstroom voorzieningen;
- de benodigde capaciteit;
- en de mogelijkheden voor uitbreiding (aantal en capaciteit).

De aanleg van 3 walstroom voorzieningen kost eenmalig € 30.000 tot € 50.000. Voor de financiering kan ook gekozen worden voor een afschrijvingssystematiek. De jaarlijkse kosten zijn dan afhankelijk van onder andere de afschrijvingstermijn.

De vaste jaarlijkse kosten bedragen ongeveer € 1.000. Daarbij komen nog kosten voor onder andere aanvullend onderzoek, beheer en administratie.

Baten en dekking

In deze alinea een overzicht van mogelijke baten en dekking.

Financiële baten

- Havengelden verder verhogen.
- Gemeentelijke toeslag op de energieprijis.

Baten door duurzaamheid en economie

- Duurzaam energie opwekken.
- Aanleg walstroom als bijdrage aan duurzaamheidsdoelstellingen (lokale en regionale energiestrategie).
- Aanleg walstroom als stimulans voor aantrekkelijkheid en ontwikkeling van de haven.

Dekking

- De aanleg van walstroom is niet begroot in het beheerplan. Wel om walstroom verder uit te zoeken en wellicht in het volgende beheerplan op te nemen.
- De opbrengsten uit bulk- en containeroverslag zijn de afgelopen jaren achtergebleven bij de begroting. Het is onzeker of de havenopbrengsten vanaf 2020 overeen gaan komen met de begroting in het beheerplan.
- Er zijn op dit moment geen subsidies of bijdrages voor de aanleg van walstroom.

Analyse

Als analyse in deze alinea de belangrijkste punten vanuit vorige alinea's:

- De haven van Oss is een duurdere haven. Dit blijkt uit de benchmark in de bijlage van het beheerplan. Het haventarief voor bulkoverslag is vanaf 2020 verhoogd. Toch is het onzeker of de opbrengsten gaan aansluiten bij de begroting.
- De gemeente kan een toeslag aan de energieprijs toevoegen. Een te hoge energieprijs maakt walstroom geen concurrerend alternatief voor het gebruik van aggregaten.
- Er zijn geen klachten of meldingen van (geluids)overlast over het gebruik van aggregaten door schepen.
- De aanleg van walstroom vraagt een investering. In het beheerplan is de aanleg, beheer en exploitatie van walstroom niet begroot. Wel is in het beheerplan opgenomen om walstroom verder te onderzoeken.
- Motivatie voor walstroom ligt vooral in de bijdrage aan duurzaamheidsdoelstellingen en de havenontwikkeling. De mate waarin hangt af van het gebruik van walstroom. Hiervan zijn nauwelijks vergelijkbare ervaringscijfers.
- Voor de haalbaarheid zijn meer ervaringscijfers en onderzoek nodig. Er zijn ook niet-financiële kostenbaten van waarde, zoals duurzaamheidsdoelstellingen en havenontwikkeling.

Kansen

In het verder onderzoeken van walstroom, zijn er de volgende kansen.

- In aangrenzende gemeentes, liggen ook havens en afmeerplaatsen. Er liggen kansen om samen walstroom verder te onderzoeken. Dit is onder de aandacht, ook bij onder andere het Multimodaal Coördinatie- en Adviescentrum (MCA Brabant) en de Nederlandse Vereniging van Binnenhavens.
- Vanuit duurzaamheidsdoelstellingen (Green Deal) streeft men naar het beter benutten van vaarwegen. Dit als bijdrage aan energieneutraliteit en om de luchtvervuiling terug te dringen. Walstroom biedt kansen in het terugdringen van emissie van onder andere fijnstof en stikstof. Daarnaast reduceert het uitstoot van CO₂.
- Vanuit de Greendeal Duurzame Zeevaart en Binnenhavens wordt de energiebelasting voor walstroom per 2021 afgeschaft. Schippers betalen nu ook geen energiebelasting voor diesel.
- Duurzaamheid en walstroom onderdeel maken van de havenvisie en in de lokale en regionale energiestrategie.
- Combineren van verhoging van havengelden met voordeel voor schepen met Green Award en walstroom aansluiting.
- Concurrentie en ontwikkeling duurzaamheid van transport over water ten opzicht van transport per as. Beter benutten multimodaliteit.
- Leren van lopende proeven en pilots van andere gemeentes en locaties.
- Door schippers benutten van fiscale mogelijkheden binnen de milieu investeringsaftrek (MIA). Hiermee is beperkt financieel voordeel haalbaar, om bijvoorbeeld hun schip geschikt te maken voor walstroom.

Referenties

In deze alinea enkele referenties en informatiebronnen:

https://www.cbrb.nl/nieuws/documenten/cat_view/68-themas/81-walstroom

<https://sustainableworldports.org/wp-content/uploads/TNO-Milieueffecten-van-de-invoering-van-walstroom-voor-zeeschepen-riviercruisschepen-en-binnenvaartschepen-in-de-haven-van-Amsterdam.pdf>

<https://docplayer.nl/5679570-Walstroom-binnenvaart.html>

<https://topsectorlogistiek.nl/2019/09/06/reverse-modal-shift/>

<https://www.greenaward.org/inland-shipping/nl/>

<https://walstroom.eu/nl/locaties/>

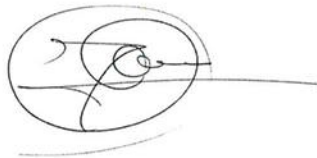
https://ec.europa.eu/transport/modes/inland_en

<https://www.europoortkringen.nl/test-met-mobiele-walstroom-aan-parkkade/>

Uw vraag betrof een kostenbaten analyse over walstroom. Dit specifiek gericht op nieuwe aanlegplekken en recreatiehavens. Er zijn nu geen middelen beschikbaar om dit te realiseren.

Ik vertrouw erop deze vraag naar tevredenheid te hebben beantwoord.

Met vriendelijke groet,

Mr. J.H.T. van Orsouw

